

Skutky apoštolov 2, 14-42

Tu sa Peter spolu s Jedenástimi¹ postavil a zvýšeným² hlasom ich oslovil: „Judskí muži a všetci obyvatelia Jeruzalema! **Pozorne počúvajte**³ moje slová a uvedomte si: Títo ľudia nie sú opití, ako sa domnievate; veď je iba tretia denná hodina. Ide však o to, čo povedal prorok Joel⁴: V posledných dňoch, hovorí Boh, vylejem svojho Ducha na každé telo. Vaši synovia a vaše dcéry budú prorokovať, vaši mladíci budú mať videnia a vašim starcom sa budú snívať sny. V tých dňoch vylejem svojho Ducha aj na svojich služobníkov a svoje služobnice a budú prorokovať. Urobím divy hore na nebi a znamenia dolu na zemi, krv, oheň a kúdoly dymu. Slnko sa premení na tmú a mesiac na krv, skôr ako príde Pánov deň, veľký a slávny. Vtedy bude zachránený každý, kto bude vzývať Pánovo meno. Muži Izraela, **počujte tieto slová**: Ježiša Nazaretského Boh medzi vami potvrdil mocnými činmi, divmi a znameniami, ktoré uprostred vás, ako sami viete, vykonal Boh skrze neho. A tohto muža, vydaného na základe určeného Božieho zámeru a predvídania, ste rukou zločincov pribili na kríž a zabili. Boh ho však vzkriesil a zbavil múk smrti, lebo ho nemohla držať vo svojej moci. Dávid o ňom totiž hovorí: Pána som videl ustavične pred sebou, pretože je po mojej pravici, aby som nezakolísal. Preto sa potešilo moje srdce a môj jazyk zaplesal, ešte aj moje telo bude odpočívať v nádeji, lebo nenecháš moju dušu v podsvetí a nedopustíš, aby tvoj svätý videl porušenie. Dal si mi spoznať cesty života a naplníš ma radosťou pred svojou tvárou. **Muži, bratia!** Smiem vám smelo povedať aj toto: Patriarcha Dávid zomrel a bol pochovaný; jeho hrob sa až do dnešného dňa nachádza u nás. Keďže bol prorokom a vedel, že Boh sa mu prisahou zaviazal, že posadí na jeho trón potomka z jeho bedier, videl dopredu a Kristovo vzkriesenie ohlásil výrokom: Ani nebol ponechaný napospas podsvetiu, ani jeho telo nevidelo porušenie. Tohto Ježiša Boh vzkriesil a svedkami toho sme my všetci. Bol vyvýšený Božou pravicom a prijal od Otca prisľúbeného Ducha Svätého, vylial ho a vy to teraz vidíte a počujete. Veď Dávid nevstúpil na nebesia, a predsa sám hovorí: Pán povedal môjmu Pánovi: Sed' po mojej pravici, kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám. Nech teda celý dom Izraela s istotou vie, že Boh toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, urobil Pánom aj Mesiášom.“

Keď to počuli, boli zasiahnutí v srdci⁵ a oslovili Petra a ostatných apoštolov: „Muži, bratia, čo máme robiť?“ Peter im povedal: „Kajajte sa a každý z vás nech sa nechá pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha. Veď tento prisľub patrí vám a vašim deťom, ako aj všetkým vzdialeným, ktorých si povolá Pán, náš Boh.“ A ešte mnohými inými slovami ich zaprisahával a napomínal: „Zachráňte sa z tohto zvráteného pokolenia!“ Tí, čo prijali jeho slovo, boli pokrstení a v ten deň sa pridalo k nim asi tritisíc duší.

¹ Peter spolu s Jedenástimi – jeden hovorí a ostatní stoja za ním ako svedkovia. Ide o slávnostné svedectvo zboru apoštolov. Je to Magna charta éry Cirkvi podobne ako v evanjeliu Ježišova reč na hore bola Magnou chartou jeho posolstva.

² Grécko slovo *apophthéggomai* skôr zodpovedá, že hovoril plný Ducha a múdrosti. Takže *zvýšený hlas* nie je len pre množstvo počúvajúcich, ale vyjadruje aj **odvahu a múdrosť**, ktorú má z Ducha Svätého.

³ Výzvy na počúvanie sú tri: *Pozorne počúvajte* (ohlásenie daru Ducha); *Počujte tieto slová* (Ježiš z Nazareta bol umučený, ale je vzkriesený); *Muži, bratia*, je prechodom do argumentácie okolo pravdivosti posolstva.

⁴ Petrov príhovor je pretkaný citátmi z Božieho slova Starého zákona, ktoré potvrdzujú, že Ježiša Boh vzkriesil z mŕtvych a urobil ho Pánom (Kyrios) a Mesiášom (Kristus, Pomazaný).

⁵ *Zasiahnutí v srdci* – Božie Slovo a pôsobenie Ducha prenikajú ľudskú osobu v srdci (= nielen centrum citu, ale centrum najhlbšieho uvažovania a rozhodovania ľudskej osoby).

⁶ Pokánie, krst (prijatie Ježiša) a dar Ducha – to je cesta kresťana.

Inšpirovaní prvou kázňou sv. Petra – previerka nášho ohlasovania

1. Po zoslaní Ducha Svätého nám sv. Lukáš prináša prvú slávnostnú cirkevnú kázeň – svedectvo Petra a zboru apoštolov. Na jej začiatku sv. Peter v krátkosti odmietne domýšľavé a nepravdivé mienky niektorých, ktorí považovali učeníkov plných Ducha za opitých. Táto skutočnosť nám môže povedať, že ako kresťania sa nemusíme nadmerne sústrediť na všetky námietky a posmešky, ktoré na nás niekto povie. Im sa samozrejme môže naša múdrosť zdať hlúposťou, lebo taká je Božia múdrosť (por. 1Kor 1,18-25) Sv. Peter dôvodí veľmi prozaicky: *ved' je len tretia denná hodina*, čiže približne 9 hodín ráno, čiže sme normálni ľudia a o takej skorej hodine sa nepije. **Najlepšou kresťanskou odpoveďou na nepochopenie a posmešky sú triezve a hlboko ľudské odpovede.**

2. Kázanie sv. Petra sa však veľmi rýchlo sústreďí na to, aby jeho poslucháči porozumeli to, čo sa udialo, a robí to vo svetle Božieho slova, konkrétne cez verše proroka Joela, ktorý **predpovedal, že v národe nastane vyliatie Božieho Ducha**. A Peter hovorí: *toto sa udialo, toto sa splnilo*. Podľa proroka Joela, dar proroctva, sny a videnia budú mať chlapci i dievčatá, mladí i starí, muži i ženy – skrátka všetci. A túto skutočnosť sv. Peter vidí reálnu, uskutočnenú a otvorenú pre všetkých. *Dar Ducha bude dôležitý pre spásu a záchranu*, hovorí posledný verš proroka Joela. Tento posledný verš je odrazovým mostíkom k tomu, aby sa pozornosť uprela na to, že spása už prišla: v Ježišovi z Nazareta, v jeho príchode, zvlášť v jeho smrti a vo zmŕtvychvstaní. Stačí sa otvoriť tejto zvesti.

2.1. Všimnime si tiež, že divy, znamenia a zázraky, ktoré Ježiš spravil počas svojho pozemského života sú spomenuté len letmo – všetko sa sústreďí na udalosti Veľkej noci, zvlášť na Ježišovo vzkriesenie. Apoštoli nemusia byť svedkami Ježišovej smrti, tá bola verejná, oni sú svedkami toho, že Boh Ježiša vzkriesil z mŕtvych. Všetci majú počuť a dozvedieť sa, že Ježiš je Pán (Kýrios⁷) a očakávaný Mesiáš.

2.2. V Petrovej kázni sa tri krát opakuje pravda o Ježišovom vzkriesení: v. 24: *Boh ho vzkriesil z mŕtvych*; v. 32: *tohto Ježiša Boh vzkriesil (a my sme toho svedkami)*; v. 36: *Boh tohto Ježiša ... urobil Pánom aj Mesiášom*. Tieto tri podčiarknutia jasne hovoria o tom, že Ježiš je centrálnou postavou spásy, preto denne Cirkev opakuje: **skrže Krista, s Kristom a v Kristovi máš ty Bože Otče všemohúci v jednote Ducha Svätého všetku úctu a slávu po všetky veky vekov**. Toto je jadro kresťanskej pravdy, ktorú hlásame svetu.

3. Pápež František preložil toto jadro našej viery pre mladých dnešných čias týmito slovami: *Odhladnuc od všetkého ostatného chcem teraz všetkým mladým **oznámiť to najdôležitejšie, tú jedínú vec, o ktorej nikdy nesmieme mlčať**. Ide o správu zahŕňajúcu tri veľké pravdy (a k tomu ešte jednu⁸), ktoré potrebujeme počúvať stále a viackrát*.

⁷ Výraz *Kyrios* nahrádzal v gréckom texte Starého zákona slovo Jahve, ktoré sa neohlo používať. Aj keď nie všetky označenia Ježiša ako Pána v Novom zákone sú prezentáciou jeho božstva, v mnohých prípadoch a v rozhodujúcich vyznaniach viery Ježiš je označený ako *Kyrios*, na slávu Boha Otca, ktorý je po pravici Otca. Jemu sa treba klaňať (por. Benedikt XVI, 27. júna 2012, komentár ku kristologickému hymnu v liste Filipanom Flp 2,6-11)

⁸ EG 111-112;118; 124; 130.

3.1. „**Boh ťa miluje.**“ Neprekáža, ak si to už počul, ale chcem ti to znova pripomenúť: Boh ťa miluje. Nikdy o tom nepochybuješ, čokoľvek by sa ti v živote stalo. Nech by sa dialo čokoľvek, si nekonečne milovaný.

3.2. Kristus z **lásky obetoval seba samého, aby ťa spasil.** Jeho rozpäté ruky na kríži sú najcennejším gestom priateľa, ktorý je ochotný ísť až do krajnosti.

3.3. **Kristus žije!** Treba si to často pripomínať, pretože sme vystavení riziku, že budeme brať Krista len ako dobrý príklad z minulosti, ako spomienku, ako niekoho, kto nás spasil pred dvetisíc rokmi. Toto by nám vôbec neosožilo, zostali by sme rovnakí ako predtým, neoslobodilo by nás to. On, ktorý nás naplňa svojou milosťou, ktorý nás oslobodzuje, premieňa, uzdravuje a utešuje, je niekto, kto žije.

3.4. V týchto troch pravdách – Boh ťa miluje, Kristus je spasiteľ, on žije – sa objavuje Boh Otec a objavuje sa Ježiš. Kde je Otec a Syn, tam je aj **Duch Svätý.** On pripravuje a **otvára srdcia** na prijatie tohto posolstva, on **udržiava živou skúsenosť spásy**, on ti **pomáha rásť v tejto radosti**, ak ho necháš pôsobiť.

4. Don Bosco vo svojich časoch tiež mal veľmi priamu metódu ohlasovania evanjelia. Keď sa don Bosco stretol s mladíkom, ktorý bol práve prijatý do oratória, prvé slovo, ktoré mu povedal, sa týkalo témy spásy a večného života. A všetko okorenil tou zdvorilosťou a úsmevom, ktorý dával jasne najavo, že hovorí nielen o niečom veľmi dôležitom, ale aj veľmi krásnom. Akoby dával dar, a nie požadoval povinnosť. Jeho duchovná pedagogika spočívala v tom, že sa vedel priblížiť sa ku konkrétnej situácii človeka a odvážne ho pozdvihnúť k prijatiu neuveriteľnej Božej ponuky. Takpovediac inštinktívne prežíval tajomstvo vtelenia, ktoré predstavuje najvyššiu Božiu snahu priblížiť sa a tiež tajomstvo zmŕtvychvstania, ktoré prinieslo konečné víťazstvo a pozdvihnutie človeka. "Jeho metódou bolo okamžite 'útočiť' na mladých ľudí v otázkach týkajúcich sa duše a večnosti" (Braidó). Aby bol zreteľný a jasný často sa utiekal k rôznym sloganom a krátkym vetám ako veselosť-štúdium-zbožnosť; svätosť spočíva vo veselosti; práca a miernosť. Keďže tieto veci žil a dával žiť naplno, tak stačilo málo jednoduchých slov.

5. Dnes sa už mladým a ľuďom okolo nás nedajú len jednoducho opakovať slová a výrazy, ktoré používal don Bosco. To podstatné však zostáva: hľadať také slová a mať taký prístup k ľuďom, aby mohli porozumieť posolstvu Božej lásky. Preložiť evanjelium do takej reči, ktorá sa dotkne konkrétneho života človeka. Aby sa naša reč dotkla srdca. Nemali by sme im dávať odpovede na otázky, ktoré si nekladú, mali by sme sa snažiť, aby sa v nich vzbudili otázky. To si vyžaduje veľkú pozornosť na konkrétne podmienky každého, komu sa venujeme. Evanjelizácia nie je podať im balíček právd, ale vzbudiť záujem, aby sa na pravdu pýtali. Už sv. Augustín hovorieval: Predovšetkým myslí na základy, na čom to všetko stojí. Keď don Bosco písal úvod do Vystrojeného mladíka, ide priamo na podstatné veci. Na to aké je dôležité (a krásne) starať sa o svoju dušu a nenechať sa oklamať pomíňajúcimi sa vecami. Inak z človeka tejto doby zostane len povrchný konzument, neschopný rozhodnúť sa pre niečo hodnotné a náročné. Pre ohlasovateľov radostnej zvesti to znamená ísť na hĺbku – študovať, modliť sa, hľadať.

- *Viem dávať aj odpovede ľudské alebo za každú cenu chcem hovoriť len ako kresťanským slovníkom?*
- *Verím, že Duch chce pôsobiť v každom jednom z nás? Som vnímavý na jeho pôsobenie aj v iných bratoch a sestrách?*
- *Uvedomujem si, že ak Kristus vstal z mŕtvych musím sa na seba, na ľudí okolo mňa i na svet pozeráť inak? Ktoré skutočnosti by som mal vidieť vo svetle zmŕtvychvstania a čo to konkrétne zmení?*
- *Premodli tú jedinú trojitú vec, o ktorej nemožno mlčať, či si v nej ukotvený!*
- *Ako hovoriť ľuďom a mladým dnes, aby sa to dotklo ich srdca a aby sa nestratilo základné posolstvo viery?*
- *Študujem, modlím sa, hľadám ... primerane môjmu stavu a okolnostiam?*